

THỨC ĐẨY NGÂN SÁCH GIỚI - CƠ SỞ ĐỂ TRIỂN KHAI NGUYÊN TẮC BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG LUẬT NGÂN SÁCH

NGUYỄN THỊ THANH TÚ *

Tóm tắt: Lập ngân sách có trách nhiệm giới (gender responsive budget) hay ngân sách giới (gender budgeting) được xác định là chìa khoá để thúc đẩy bình đẳng giới và hiện đang được áp dụng tại hơn 100 quốc gia, trở thành một công cụ được quốc tế thừa nhận để đạt được bình đẳng giới. Năm 2015, Quốc hội Việt Nam đã ban hành Luật Ngân sách nhà nước, xác định bình đẳng giới là một trong những nguyên tắc cơ bản trong quản lý và chi tiêu của ngân sách nhà nước (Điều 8). Tuy nhiên, việc thực thi nguyên tắc vẫn còn nhiều thách thức do hạn chế về năng lực của các bên liên quan về ngân sách giới cũng như thiếu các hướng dẫn chi tiết. Bài viết giới thiệu về ngân sách giới, đánh giá thuận lợi, khó khăn trong áp dụng tại Việt Nam, từ đó đưa ra một số khuyến nghị trong pháp luật ngân sách, quy định liên quan và khuyến nghị khác nhằm thúc đẩy thực hiện ngân sách giới tại Việt Nam.

Từ khoá: Ngân sách giới; Luật Ngân sách nhà nước; bình đẳng giới

Nhận bài: 08/01/2023

Hoàn thành biên tập: 28/11/2023

Duyệt đăng: 28/11/2023

PROMOTING GENDER-RESPONSIVE BUDGETING - THE BASIS FOR IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF GENDER EQUALITY PRESCRIBED IN THE LAW ON STATE BUDGET

Abstract: Gender-responsive budgeting, or gender budgeting, which has been identified as the key to promoting gender equality and adopted in more than 100 countries, is becoming an internationally recognised tool for achieving gender equality. In 2015, the National Assembly of Vietnam promulgated the Law on State Budget, which defines gender equality as one of the basic principles in the management and expenditure of the State budget (Article 8). However, the implementation of the principle remains challenging due to the limited capacity of the stakeholders and the lack of guidelines. The article provides a review of gender-responsive budgeting and assesses the advantages and disadvantages of applying it in Vietnam. On that basis, the article makes some recommendations relating to the provisions and some solutions to promote the implementation of gender-responsive budgeting in Vietnam.

Keywords: Gender responsive budget; state budget law; gender equality

Received: Jan 8th, 2023; Editing completed: Nov 28th, 2023; Accepted for publication: Nov 28th, 2023

1. Ngân sách giới và quy định của pháp luật về ngân sách giới

Lập ngân sách có trách nhiệm giới hay ngân sách giới (NSG) lần đầu tiên được giới thiệu tại Hội nghị Thế giới lần thứ tư về phụ

nữ năm 1995 ở Bắc Kinh, Trung Quốc, xác định về mặt nguyên tắc các quốc gia xem xét ngân sách qua lăng kính giới. Nhóm chuyên gia của Hội đồng châu Âu định nghĩa: “*lập ngân sách giới là một biện pháp lồng ghép giới trong quá trình ngân sách. Điều này có nghĩa là đánh giá ngân sách dựa trên giới*

* Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: thanh.tu.nguyen@hlu.edu.vn